

REFERAT

Tema for møte: **Samordningsgruppen for geografisk informasjon (SG)**
Tid og sted: **17. november 2022, Kartverket Oslo**
Referent: Kartverket v/sekretariatet
Kopi til: Kommunal- og distriktsdepartementet

Til stede:

Anne Guro Nøkleby	Kartverket, stedfortreder for Erik Perstuen
Knut Bjørgaas	Kartverket, ny leder
Anne Kjersti Briskerud	Kongsvinger kommune/KS
Christian Andersen	Arendal kommune/KS
Atle Dale Moen	Statens vegvesen
Einar Jensen	Kartverket/Geovekstforum
Frode Skjævestad	Kystverket
Hildegunn Norheim	NIBIO (deltok før lunsj)
Eli Øydvin	NVE (deltok før lunsj)
Per Vallner	Statsforvalteren i Oslo og Viken
Rolf Bekkhus	Oslo kommune (KS/Storkommunegruppa)
Solveig Skjermo	Riksantikvaren
Svein Reid	SSB (stedfortreder for Jørn Undelstvedt)
Kristin Lind	Energi Norge (deltok etter lunsj)

På Teams:

Kjersti Løvseth Ruud	NGU
Svein Olav Mjelve	Telenor (deltok etter lunsj)

Ikke til stede:

Torbjørn Kravdal	NTNU Gjøvik
Mats Berg	Politiet
Frode Brattas	Trøndelag fylkeskommune/KS
Ingunn Limstrand	Miljødirektoratet
Øyvind Martinsen	Forsvaret

Gjester

Morten Borrebæk	Kartverket/IT Standardisering
-----------------	-------------------------------

Andre deltakere:

Iren Andersen	Kartverket/Temadataforum
Heidi Liv Tomren	KS

Sekretariat:

Arvid Lillethun	Kartverket (Land/Infrastrukturavdelingen)
Maria Oldeman Lund	Kartverket (<i>referent</i>)

AGENDA:

09.00 – 09.30 Administrative saker

- Referat og oppfølgingssaker
- Status bruk av fellesmidler

09.30 – 10.30 Sak 16/2022 Revisjon av handlingsplan geodatastrategi for 2023

Anne Guro Nøkleby

- Rapport «Midtveisevaluering av nasjonal geodatastrategi» - hovedtrekk og betraktninger
- Struktur på handlingsplanen framover, spissing og prioritering
- Tidsplan, årsrapportering 2022 og revisjon 2023

10.30 – 10.45 Pause

10.45 – 11.45 Sak 17/2022 Strategi og handlingsplan – [tiltak 12](#), gjenbruk

To rapporter et utviklet i 2022, under tiltak T12 – gjenbruk. Disse identifiserer utfordringer, og de foreslår tiltak. Hva gjør vi for å prioritere og følge opp slike forslag til tiltak?

- Status for arbeidet – *Arvid Lillethun*

Forberedte innlegg fra:

- Vegvesenet, *Atle Dale Moen*
- KS, *Heidi Liv Tomren*
- Norges geologiske undersøkelse v/ *Kjersti Løvseth Ruud*
- Innspill fra øvrige representanter
- Prioriteringer av tiltak for 2023

11.45 – 12.30 Lunsj

12.30 – 13.00 Sak 17/2022 Strategi og handlingsplan – [tiltak 18](#), teknologisk rammeverk

Morten Borrebæk

- Status for arbeidet
- Prioriteringer av aktiviteter for 2023 inkl bidrag utenfor Kartverket

13.00 – 13.30 Sak 19/2022 Aktuelt fra fagforaene

- Plandataforum – *Iren Andersen, Kartverket (10 min)*
  - Kartlegging av brukerreiser, ND-parters behov og veien videre
- Standardisering – brukerinvolvering gjennom fagforaene – *Morten Borrebæk, Kartverket (20 min)*

13.30 – 13.45 Pause

13.45 – 13.55 Lederskifte i Samordningsgruppen

- Knut Bjørngaas presenterer seg

13.55 – 14.50 Sak 18/2022 Framtidig finansiering av geografisk infrastruktur, prosjekter og aktiviteter

- Tiltak 28 – «Samarbeids- og finansieringsmodeller for nasjonal geografisk infrastruktur», videre aktivitet - Knut Bjørngaas
- Tiltak 1 – kjernedatautredningen. Hvordan kan dette arbeidet understøtte finansieringsutfordringen? – *Arvid Lillethun, Kartverket*
- ODD-direktivet, status
- Geosats – hva nå?

14.50 – 15.00 Eventuelt og neste møter

REFERAT:

Administrative saker

Kort presentasjonsrunde av deltakerne

Gjennomgang av referat fra forrige ordinære møte, 15. september 2022. Det var ingen kommentarer til referatet.

Vedtak:

Samordningsgruppen (SG) godkjente referatet fra møtet 15. september 2022.

Status aktuelle oppfølgingssaker fra forrige ordinære møte:

Tiltak 1 Kjernedatautredningen – To utredninger er gjennomført, en forstudie av geografiske grunndata for Norge og en vurdering av data og behov.

Rapport fra forstudie av geografiske grunndata er avlevert. Kartverket tar resultatet videre til KDD, før rapporten deles.

Rapport fra vurderingen av data og behov er nesten klar. Det forventes en prosess etter jul før fullføring. Kartverket ønsker å involvere partene for å forankre grunndata før denne blir fullført.

Tiltak 12 Gjenbruk – Det mangler deltakere i arbeidsgruppe.

Geosats – Kartverket har hatt kontakt med de som er involvert.

For øvrig status i oppfølgingssaker se videre i referat fra saker som stod på agendaen.

Videre oppfølging:

Rapporten fra kjernedatautredningen deles etter møtet mellom Kartverket og KDD 6. desember.

Status bruk av fellesmidler

SG ønsker at tiltak vurderes i henhold til Midtveiseevaluering. Midtveiseevalueringen bør være grunnlag for å kunne enes om hva SG ønsker å prioritere. Se til tiltak der det allerede er aktivitet og bruke fellesmidler der det kreves utvikling for å komme videre.

For å sikre innspill fra andre parter enn representantene i SG må ønsket om innspill kommuniseres bedre, bredere og tidligere. Søknadsordningen må forankres bedre, som for eksempel på samme måte som i Geovekst.

Videre oppfølging:

Partene oppfordres til å komme med innspill til aktiviteter som fellesmidlene kan støtte.

Sak 16/2022 Revisjon av handlingsplan geodatastrategi for 2023

Se presentasjon fra Anne Guro Nøkleby.

Hovedresultater fra Midtveiseevalueringen ble presentert.

Partene ble oppfordret i møtet til å komme med råd om hva SG bør ta tak i og hva som eventuelt bør gjøres annerledes enn i dag.

Det var stor enighet i møtet om at prioritering og forankring må på plass først, og at prioriteringen må bygge på grunnfjellet for Norge Digitalt-samarbeidet. «Gamle» samarbeid, som fungerer godt, må opprettholdes og

videreføres. Det er også gitt kriterier for prioritering i Midtveisevalueringen. SG er enig i at handlingsplanen er for ambisiøs (ivaretar kanskje for mange innspill og ønsker). Dette gjør det vanskelig å kommunisere og forankre tiltakene på toppledernivå i egen etat, som igjen gjør at fremdriften ikke blir hva den burde være. Det kom frem at det pågår lignende tiltak parallelt, og som får masse penger. Vi som geodatafolk er gode på samhandling, men må sørge for å komme tidlig inn i prosjekter og at andre utenfor vår menighet får høre at «det finnes løsninger fra før»!

Tiltak som kan løses på tvers og i fellesskap må synliggjøres for å sikre at det også samarbeides om finansiering. Vi må unngå konkurranse over offentlige budsjetter og redsel for å miste styringen, men heller skape ny tradisjon for å dele midler på tvers for å skape noe felles. Vi er alle avhengige av at Geonorge og hele den geografiske infrastrukturen er godt samordnet for å sikre deling av data. Representantene i SG må bidra til at finansiering brukes inn i fellesskapets prioriterte tiltak og ikke i «silo-prosjekter». Vi må ta plass og sørge for å være med i prosjekter som allerede er i gang. Som for eksempel kan vi se muligheter der geodata er en liten del av budsjettet (for eksempel Mareano og vindkraft, Geonorge og veibygging, osv.). I tillegg må det sikres en bærekraftig finansieringsmodell for infrastrukturen. Tiltak 12 er viktig, det vil si vi må sikre at data kommer inn og flyter ut enkelt og brukervennlig.

I mandatet for SG står det at SG skal bistå Kartverket i geodatakoordinatorrollen. Det er et ønske om samarbeid med Kartverket for å løfte prioriteringer fra geodatastrategien for toppledelse og egne departement.

Statsforvalteren har også en samordningsrolle og kan være en møteplass for forankring på høyere nivå i kommunene. SG ønsker at KDD involveres i prioriteringen og at Geodatarådet utnyttes for å sikre forankring. En prioritering vil bidra til å skape en felles retning, gjøre det enklere å kommunisere i egen ledelse for å sikre finansiering og riktig prioritering også hver for oss. Slik mandatet for SG er i dag er det vanskelig for SG å gjøre en prioritering. Hvordan skal SG operere for å bli et tydeligere prioriteringsorgan? Er det behov for en revisjon av mandatet? Kan Geosats være en metode å jobbe videre med et utvalg av tiltak som løftes som satsninger? Kan veikartet som KS har utarbeidet bidra i prioriteringen? Og kan fellesmidlene fra SG bidra til å prioritere noen tiltak?

Videre oppfølging:

Kartverket vil utarbeide et utkast til tilbakemelding og prioriteringer til KDD for oppfølging av Midtveisevalueringen. Utkastet vil bli delt med partene i SG for kommentarer og innspill før oversending til KDD.

Geodatastrategien med mål om en revidert, prioritert og spisset handlingsplan bør være tema for et temamøte i januar + det ordinære møtet i februar som foreslås utvidet til et to-dagers møte

Sak 17/2022 Strategi og handlingsplan – tiltak 12, gjenbruk

Se presentasjon fra Arvid Lillethun, Atle (SVV), Heidi Liv (KS) og Kjersti (NGU).

Det er usikkerhet rundt hvor tiltakene skal rettes. Det finnes mange gode standarder, men vi er «alle» litt dårlige til å implementere dem. Vi må ta kravene i Teknisk rammeverk inn over oss. KS har jobbet frem et veikart som beskriver seks forbedringsområder for et strukturert datagrunnlag. Tilgang til data oppleves som tungvint og det er ikke så enkelt å ta data i bruk. Vi må ha forståelige, integrerbare og maskinlesbare data. Det er ikke nok at de er tilgjengelige.

Det må bygges kultur for deling av data og opprettes samarbeidsarenaer for å utnytte virkemidler og verktøy. Leveringsplikt må følges opp og utnyttes. Data som oppstår og som skal gjenbrukes må komme inn i nasjonale forvaltningsbaser.

Det stilles spørsmål til hvordan finansiering skal løses. For å kunne kontrollere at leveranser faktisk skjer som forventet, må vi ha systemer som gjør det enkelt. For FKB og NVDB-data finnes egne løsninger og ressurser for kontroll. Nibio har utviklet løsninger for reindriftsdata og AR5.

Videre oppfølging:

Kan alle formelle krav settes opp som eget register i Geonorge? Kan alle maler som bestiller benytter også inngå som eget register eller som del av metadata i Geonorge?

Kartverket kaller inn til felles møte med NGU, KS, SVV og Nibio for å finne fellesnevneren for innspillene og prioritere aktivitet for 2023.

Sak 17/2022 Strategi og handlingsplan – [tiltak 18](#), teknologisk rammeverk

Se presentasjon fra Morten Borrebæk.

Nytt arbeidsmøte den 13. desember i Rammeverksgruppa for å ferdigstille rammeverksdokumentet.

Forslag til vedtak ble lagt frem for SG slik:

- Samordningsgruppen stiller seg bak at det utvikles et 4-årig program for innføring av nye OGC-api'er i Norge.
- Samordningsgruppen ber om et notat med beskrivelse av konsekvenser for å utfase SOSI som format innen 2026, og samt forslag til tiltak for å sikre god overgang til andre formater.
- Samordningsgruppen gir sin tilslutning til at rammeverksgruppa skal fokusere på den teknologiske utviklingen fram mot geografisk økosystem og at handlingsplaner, det vil si implementasjonsplaner for innføring og avvikling av teknologier, standarder mv inkluderes i rammeverksarbeidet.

Det er ønske om oppstart av 4-årsprogrammet for innføring av OGC-standarder 1.1.2023, men det er avhengig av finansiering og ressurser. Programmet må besluttes og etater, systemleverandører og brukere må være med.

For at vedtak skal fattes må konsekvenser for økonomi ved å forkaste SOSI-formatet og implementering av nytt format/gml-formatet synliggjøres.

Det er behov for varsling av frister for å sette av ressurser og finansiering i budsjetter.

Det er få andre land å se til, da det er lite bruk av 3D og dermed ikke samme behov for gml i andre land.

Videre oppfølging:

Teknologisk rammeverksgruppe må utrede konsekvenser ved endring av format fra SOSI til gml i henhold til foreslått vedtak.

Handlingsprogram utarbeides i henhold til foreslått vedtak. Handlingsprogrammet presenteres for SG og vedtas deretter.

Sak 19/2022 Aktuelt fra fagforaene

Se presentasjon om Brukerbehovskartleggingen fra Iren Anderssen og om Standardisering fra Morten Borrebæk.

Tidsplan for **Brukerbehovskartleggingen** er som følger:

GJENNOMFØRING/TIDSPLAN

- Gjennomført:** Intervjuguide til forhåndsintervjuer – utarbeidet og godkjent av arbeidsgruppen
- Under arbeid:** Forhåndsintervjuer – kunnskap for å utarbeide relevante spørsmål til undersøkelsen
- Uke 46 - 47:** Spørsmålsutforming – prosess med arbeidsgruppen
- Uke 48 - 51:** Brukerundersøkelse digitalt – går bredt ut
- Uke 1 - 3:** Workshop1 - 5 grupper - få mer innsikt i problemstillinger og behov
Workshop2 - 5 grupper – utarbeide ønskebilde/brukerhistorier
- Uke 4 - 5:** Analysere – utarbeide rapport
- 15. feb 2023:** Leveranse

Temadata er tatt ut som tema fra brukerkartleggingen, da det foregår andre kartlegginger på dette blant annet i regi av KS. Temadata må likevel ses inn i det store bildet på sikt. SG ønsker å komme med innspill til resultatet og videre plansatsning.

Standardisering

Det er ønske om tettere brukerinvolvering og bruker i sentrum knyttet til standardiseringsarbeidet. Et forslag er Brukerinvolvering i underliggende fagfora, slik eksempelvis plandataforum har gjort. SG foreslår også å benytte fylkesgeodatautvalgene for å melde behov.

Videre oppfølging:

SG ønsker at Plandataforum presenterer resultater fra brukerkartleggingen når denne er klar. Møtet i februar?

IT standardisering oppfordrer til samhandling med relevante fora.

Sak 18/2022 Framtidig finansiering av geografisk infrastruktur, prosjekter og aktiviteter

Se presentasjon fra Knut Bjørgaas og Arvid Lillethun.

Lederskifte

Ny leder introduserte seg selv og pekte på viktigheten av at vi jobber sammen for å sikre finansiering siden vi ser en rød tråd som viser at penger ikke følger med nasjonal geodatastrategi.

Tiltak 28 – samarbeid og finansiering

Forslag må være klart til oktober/november neste år for å sikre innspill i budsjetter. SG foreslår at KS, SVV og/eller andre etater der «geodata er en liten del av prosjektene» og NGU må være med i arbeidsgruppen (eksempelvis brouthygging/vei der geodata utgjør en liten del av budsjettet). SG foreslår også å se til [Skate](#).

Åpne data direktivet (ODD)

Det var stor enighet i SG om at vi må ta vare på samarbeidet og at vi sammen må løse utfordringene med finansiering. SG diskuterte konsekvenser av at inntekter vil frafalle med ODD. Geovekst-samarbeidet og datafangst vil blant annet bli krevende å videreføre. Særlig små kommuner vil lide under frafall av inntekter. ODD vil slå hardere ut for oss (Norge) siden vi har mye gode data i infrastrukturen. Danmark har bedt om unntak. Hva gjør Nederland?

Det er viktig at konsekvensene av frie data synliggjøres. utfordringer knyttet til felles infrastruktur bør også ses i sammenheng uten at de ene blir satt opp mot det andre.

Videre oppfølging:

Parter oppfordres til å bli med i arbeidsgruppe for utredning av finansieringsmodeller.

SVV ønsker at ønsket deltakelse avgjøres i toppledermøtet mellom Kartverket og Vegvesenet i desember.

Kartverket utarbeider forslag til et fellesbrev fra SG til KDD som viser infrastrukturen, regelverket og utfordringer knyttet til ODD.

Neste møter

Videre oppfølging:

Sekretariatet sender møte-innkallinger i Outlook.